

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Povećanje transparentnosti javnih preduzeća i javnih ustanova – Veliko Gradište

Analiza sa preporukama

Transparentnost Srbija

Jul 2021

Ova publikacija je omogućena podrškom Projekta za odgovornu vlast USAID GAI. Stavovi i izneta mišljenja pripadaju isključivo organizaciji Transparentnost Srbija.

O projektu i analizi

Analiza stanja i preporuke rezultat su rada u okviru projekta “Technical Assistance for Increasing Transparency of Local Public Enterprises (LPE) and other Local Public Institutions (LPI)” koji Transparentnost Srbija realizuje kao deo podrške koji GAI projekat USAID-a pruža lokalnim samoupravama u Srbiji na povećanju transparentnosti i odgovornosti.

Projekat predviđa saradnju sa četiri jedinice lokalne samouprave kako bi se podigao nivo transparentnosti u vezi sa javnim preduzećima i javnim ustanovama čiji su osnivač. Na osnovu analize postojećeg stanja na sajtovima JLS i njihovih JP (kao i JU), predviđeno je da TS izradi analize sa preporukama. Analize će biti namenjene jedinicama lokalnih samouprava i pojedinačnim JP, uključenim u projekat, dok će javne ustanove biti obuhvaćene zajedničkim preporukama u okviru preporuka za JLS.

U slučaju JLS, preporuke se zasnivaju na standardima koje preporučuje TS u okviru istraživanja i rangiranja “Indeks transparentnosti lokalne samouprave - LTI”, uz usklađivanje sa preporučenim (ili već predviđenim) merama i aktivnostima iz lokalnih antikorupcijskih planova.

Za JP, preporuke se zasnivaju na obavezama već predviđenim Zakonom o javnim preduzećima, standardima iz “Indeksa transparentnosti lokalnih lokalne samouprave – LTI”, (višim) standardima iz istraživanja transparentnosti javnih preduzeća “PETRA”.

Analiza početnog stanja

Ova analiza obuhvata samo stanje na sajtu opštine Veliko Gradište. Stanje na sajtu javnog preduzeća je predmet posebne analize. Analiza, međutim, obuhvata i pojedine obaveze koje se odnose na obaveze JP (kao što su obaveze propisane Zakonom o JP), s obzirom na to da preporuke obuhvataju i dostavljanje opštini ili preuzimanje podataka koje JP objavljuju u skladu sa Zakonom o JP.

Zakon o javnim preduzećima, u članu 71, („Javnost u radu“) propisuje da je javno preduzeće dužno da na svojoj internet stranici objavi:

- radne biografije članova nadzornog odbora, direktora i izvršnih direktora;
- organizacionu strukturu;
- godišnji, odnosno trogodišnji program poslovanja, kao i sve njegove izmene i dopune, odnosno izvod iz tog programa ako javno preduzeće ima konkurenciju na tržištu;
- tromesečne izveštaje o realizaciji godišnjeg, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja;
- godišnji finansijski izveštaj sa mišljenjem ovlašćenog revizora;
- druge informacije od značaja za javnost.

Vlada može utvrditi i druge elemente poslovanja javnog preduzeća koji će se objavljivati, a koji su od naročitog značaja za javnost.

3

Za neispunjavanje ove obaveze predviđena je novčana kazna od 50.000 do 150.000 dinara za odgovorno lice u javnom preduzeću.

Prema Zakonu, „javno preduzeće donosi dugoročni i srednjoročni plan poslovne strategije i razvoja“. Za svaku kalendarsku godinu javno preduzeće dužno je da donese godišnji program poslovanja i dostavi ga nadležnom organu jedinice lokalne samouprave.

Javna preduzeća koja se finansiraju iz budžeta jedinice lokalne samouprave, godišnji program poslovanja dostavljaju najkasnije u roku od 15 dana od dana usvajanja akta o budžetu jedinice lokalne samouprave.

Zakon propisuje i da je javno preduzeće čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave dužno da tromesečne izveštaje o realizaciji godišnjeg, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja dostavlja nadležnom organu jedinice lokalne samouprave u roku od 30 dana od dana isteka tromesečja.

Takođe, „javno preduzeće mora imati izvršenu reviziju finansijskih izveštaja od strane ovlašćenog revizora“ i „finansijski izveštaj sa izveštajem ovlašćenog revizora javno preduzeće dostavlja nadležnom organu jedinice lokalne samouprave, radi informisanja“.

Lokalni antikorupcijski plan

Opština Veliko Gradište je usvojila **Lokalni antikorupcijski plan** u neodgovarajućoj formi (u odnosu na Model koji je izradila Agencija za sprečavanje korupcije, tada Agencija za borbu protiv korupcije). Za pojedine napomene iz tog LAP-a nejasno je na šta se odnose. Trenutno se radi na njegovoj reviziji, odnosno na usvajanju novog LAP-a.

Iz oblasti transparentnosti u vezi sa javnim preduzećima i ustanovama LAP-om su bile predviđene sledeće mere:

4.1.5 Obezbediti javnost rada Komisije za sprovođenje konkursa za izbor direktora javnih preduzeća.

Indikator ispunjenosti: Na internet prezentaciji JLS objaviti sva dokumenta o radu Komisije za sprovođenje konkursa za izbor direktora (zapisnici, odluke, ostalo).

Preporuka TS: Na sajtu opštine Veliko Gradište otvoriti stranicu posvećenu Komisiji (link ka njoj moguće je postaviti u okviru padajućeg menija koji se otvara izborom na "Javna preduzeća i ustanove"). Na ovoj stranici objaviti dokumenta u vezi sa formiranjem Komisije i potom objavljivati dokumente, u skladu sa **indikatorom 63 LTI**.

4.2.1 Obezbediti potpunu dostupnost informacija o svim organima javne vlasti koje JLS osniva i delom ili u potpunosti finansira ili kontroliše.

4

Indikator ispunjenosti: Na internet prezentaciji JLS objavljen registar svih javnih službi, javnih preduzeća i drugih organizacija koje JLS osniva i delom ili u potpunosti finansira ili kontroliše, a koji sadrži informacije o osnivanju, finansiranju, utrošku sredstava, organima upravljanja, rezultatima poslovanja i poslovnim planovima; Uspostavljena obaveza redovnog ažuriranja registra.

Preporuka TS: Registar formalno nije formiran, ali postoje osnovni podaci o JP i JU. Radnom verzijom Nacrta LAP-a predviđa se da SO Veliko Gradište usvoji akt koji bi regulisao formiranje registra, odnosno postavljanje podataka o JP i JU na sajt Opštine (i ujedno regulisao pitanja u vezi sa merama 4.1.5 i 4.2.6). TS preporučuje da se na stranice posvećene JP i JU postave podaci u skladu sa LTI indikatorima 61, 62, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, kao i podaci o direktorima, članovima NO i UO, odluke o imenovanjima i njihove radne biografije.

4.2.6 Uvesti obavezu objavljivanja dokumenata koji se odnose na upravljanje finansijama svih javnih službi, javnih preduzeća i drugih organizacija koje osniva opština.

Indikator ispunjenosti: Usvojen interni akt kojim se reguliše objavljivanje svih dokumenata koji se odnose na upravljanje finansijama javnih preduzeća, ustanova, organa i organizacija koje osniva JLS.

Preporuka TS: Radnom verzijom Nacrta LAP-a predviđa se da SO Veliko Gradište usvoji akt koji bi regulisao objavljivanje ovih dokumenata (i ujedno regulisao pitanja u vezi sa merama 4.1.5 i 4.2.1). Objavljivanje ovih dokumenata je predviđeno LTI indikatorima 66-69 i obuhvaćeno je preporukom TS za meru 4.2.1.

Indeks transparentnosti lokalne samouprave - LTI

Istraživanje LTI obuhvata 18 indikatora povezanih sa javnim preduzećima i javnim ustanovama. Prema aktuelnom stanju (LTI 2021), Veliko Gradište je pozitivno ocenjeno na 14 od tih 18 indikatora.

Indikator br. 55: Da li na sajtu JLS postoji poseban segment posvećen javnim preduzećima sa podacima o JP? Ovaj indikator podrazumeva postojanje stranice na kojoj će biti predstavljanja sva JP čiji je osnivač JLS, sa osnovnim podacima o njima. Ta stranica može da se nalazi u okviru menija, na stranici "lokalna samouprava". Pozitivno se boduje i samo postojanje stranice sa spiskom, ali TS preporučuje da to bude stranica na kojoj će se naći svi relevantni podaci o JP, čime bi se ispunili kao pozitivni i brojni drugi indikatori iz oblasti "Javna preduzeća i javne ustanove (55-72)". To znači objavljivanje, pored naziva, adrese, veb sajta, e-mail adrese, telefonskih kontakata, imena direktora i članova NO, takođe i njihovih profesionalnih biografija, podataka o postupku izbora direktora i članova NO, akta o sistematizaciji i broju zaposlenih u JP, cenovnika, planova rada, godišnjih finansijskih izveštaja, kvartalnih izveštaja ili linkova ka ažurnim stranicama na sajtovima JP gde se svi ovi podaci nalaze. Objavljivanje većine ovih podataka jeste obaveza JP po Zakonu o JP, ali neretko JP krše ovu obavezu pa čak i nemaju svoje internet stranice, osam godina nakon što je zakonom propisana obaveza objavljivanja dokumenata na sajtovima. TS stoga preporučuje JLS da na stranicama o JP postave sve ove podatke i na taj način kao osnivači preuzmu odgovornost za što transparentnije izveštavanje o stanju u ovom segmentu koji se s pravom smatra jednim od najpodložnijih ugrožavanju javnih finansija, političkim zloupotrebama i korupciji u najširem značenju tog pojma).

5

Aktuelna ocena: 1

Preporuka TS: TS preporučuje da se na stranici posvećenoj JP, pored naziva, adrese, veb sajta, e-mail adrese, telefonskih kontakata, objavljuju i sledeći podaci (ili direktni linkovi ka sajtu JP gde se nalaze ti ažurni podaci):

- imena direktora i članova NO i njihove profesionalne biografije, rešenja (sa obrazloženjem) o izboru direktora i članova NO
- akt o sistematizaciji
- podaci o aktuelnom broju zaposlenih u JP
- cenovnici
- godišnji planovi rada
- godišnji finansijski izveštaji
- tromesečni izveštaji

Obavezu objavljivanja treba regulisati aktom u skladu sa LAP-om, koji predviđa formiranje ovakve baze podataka i obavezu objavljivanja dokumenata koji se odnose na upravljanje finansijama svih javnih službi, javnih preduzeća i drugih organizacija koje osniva Opština.

Bez veće intervencije na sajtu, sva ta dokumenta se mogu objaviti na podstranici "Dokumenta arhiva" na koju se stiže sa stranice posvećene JP (<http://velikogradiste.rs/jkp-dunav-veliko-gradiste/>) odnosno <http://velikogradiste.rs/jkp-dunav-veliko-gradishte-dokumenta-arhiva/>.

Potrebno je samo ovu stranicu ažurirati, razdvojiti jasno po vrstama i godinama na koje se dokumenti odnose. Moguće je i implementirati složenija rešenja, kao što je, na primer: <https://www.novipazar.rs/lokalna-samouprava/javna-preduzeća#osnovni-podaci>

Indikator br. 56: Da li na sajtu JLS postoji poseban segment posvećen javnim ustanovama sa podacima o JU? Ovaj indikator podrazumeva postojanje stranice na kojoj će biti predstavljene sve JU čiji je osnivač JLS, sa osnovnim podacima o njima. Moguće je da se, radi što kvalitetnijeg zadovoljavanja potreba građana, kao korisnika usluga ustanova, na stranici nađu osnovni podaci i o drugim ustanovama na području JLS čiji osnivač nije JLS, ali je potrebno da bude jasno naznačeno u čijoj su nadležnosti pojedine ustanove. Ta stranica može da se nalazi u okviru menija, na stranici "lokalna samouprava", kao pandan stranici na kojoj su predstavljena JP, ili na zajedničkoj stranici na kojoj će biti JP i JU. Pozitivno se boduje i samo postojanje stranice sa spiskom, ali TS preporučuje da to bude stranica na kojoj će se naći svi relevantni podaci o JU, čime bi se ispunili kao pozitivni i brojni drugi indikatori iz oblasti "Javna preduzeća i javne ustanove (55-72)". To znači objavljivanje, pored naziva, adrese, veb sajta, e-mail adrese, telefonskih kontakata, imena direktora i članova upravnog odbora odnosno nadzornog odbora, takođe i njihovih profesionalnih biografija, podataka o postupku izbora direktora, akta o sistematizaciji i broju zaposlenih u JU, cenovnika, planova rada, godišnjih finansijskih izveštaja, ili linkova ka ažurnim stranicama na sajtovima JU gde se svi ovi podaci nalaze.

Aktuelna ocena: 1

Preporuka TS: TS preporučuje da se, radi velikog obima posla koji bi podrazumevalo objavljivanje svih podataka koje predviđa opšta preporuka za indikator 56, pitanje dostupnosti svih nabrojanih podataka (imena direktora i članova upravnog odbora odnosno nadzornog odbora, takođe i njihovih profesionalnih biografija, podataka o postupku izbora direktora, akta o sistematizaciji i broju zaposlenih u JU, cenovnika, planova rada, godišnjih finansijskih izveštaja i sl) reguliše obavezivanjem JU da na svojim internet sajtovima objavljuju i redovno ažuriraju pomenute podatke (aktom u skladu sa LAP-om) i dopisom kojim bi se JU izvestile na nužnost ispunjavanja te obaveze. Na stranice JP trebalo bi postaviti napomenu da se ovi navedeni podaci mogu naći na sajtu JU, uz unošenje linkova ka konkretnim stranicama na kojima su ti podaci.

Indikator br. 57: Da li posmatrano JP ima svoj sajt?

Ovaj indikator podrazumeva da javno preduzeće koje se posmatra kao uzorak ima funkcionalan internet sajt.

Aktuelna ocena: 1

Preporuka TS: Reč je o obavezi u skladu sa Zakonom o JP i ispunjava je jedino JP čiji je osnivač opština Veliko Gradište.

Indikator br. 58: Da li posmatrana JU ima svoj sajt?

Ovaj indikator podrazumeva da javna ustanova koja se posmatra kao uzorak ima funkcionalan internet sajt.

Aktuelna ocena: 1

Preporuka TS: Sve JU čiji je osnivač opština Veliko Gradište imaju svoje internet sajtove. izuzetak je Narodni muzej „Veliko Gradište“ čiji sajt je, kako se navodi na stranici sajta JLS posvećen ovoj JU, „u izradi“..

Indikator br. 59: Da li su sprovedeni konkursi za izbor direktora javnih preduzeća?

Ovaj indikator podrazumeva da su u svim JP direktori izabrani na konkursu ili da v.d. direktora nisu u tom statusu duže nego što zakon dozvoljava - 12 meseci. Ukoliko su svi direktori izabrani na konkursu, a jedan nije ili je jedan u v.d. statusu duže od zakonom propisanog roka, indikator je negativan.

Aktuelna ocena: 1

Preporuka TS: U ovom slučaju reč je o ispunjavanju zakonske obaveze. TS preporučuje da se konkursi raspisuju na vreme, da v.d stanje traje što kraće i da se vršiocima dužnosti imenuju samo u slučajevima kada zbog objektivnih okolnosti nije bilo moguće sprovesti konkurs (nije se javio niko ko ispunjava uslove i sl).

Indikator br 60: Da li je sproveden konkurs za izbor direktora javnih ustanova?

Ovaj indikator podrazumeva da su u svim JU direktori izabrani na konkursu, čak i u slučaju kada zakon ne propisuje obavezu izbora direktora na konkursu, ili da v.d. direktora nisu u tom statusu duže od 12 meseci. Ukoliko su svi direktori izabrani na konkursu, a jedan nije ili je jedan u v.d. statusu duže od zakonom propisanog roka, indikator je negativan. TS preporučuje da JLS regulišu svojim aktima obavezan izbor svih direktora JU na javnim konkursima.

Aktuelna ocena: 1

Preporuka TS: S obzirom na to da ne postoji krovni zakon koji bi se odnosio na sve JU (kao što je Zakon o JP, u slučaju JP) i koji bi regulisao način izbora direktora, već je to uređeno pojedinačnim propisima za razne oblasti (a za pojedine zakon ne propisuje obavezan konkurs), TS preporučuje da se skupštinskim aktom obavežu sva JU da svojim statutom propišu da se direktor imenuje nakon sprovedenog javnog konkursa.

Indikator br 61: Da li je na sajtu JLS ili JP objavljena sistematizacija JP?

Ovaj indikator ocenjuje se na osnovu uzorka - jednog JP. Sistematizacija JP se traži na sajtu JLS, na stranici posvećenoj JP ili na sajtu JP.

Aktuelna ocena: 1

Preporuka TS: TS preporučuje da se skupštinskim aktom propiše da se ovaj dokument objavljuje na internet sajtu JP i opštine (na delu posvećenom JP), na način kako je već prethodno opisano (indikator 55).

Indikator br 62: Da li je na sajtu JLS ili JU objavljena sistematizacija JU?

Ovaj indikator ocenjuje se na osnovu uzorka - jedne JU. Sistematizacija JU se traži na sajtu JLS, na stranici posvećenoj JU, ili na sajtu JP.

Aktuelna ocena: 1

Preporuka TS: TS preporučuje da se skupštinskim aktom propiše da se ovaj dokument objavljuje na internet sajtu JU na način kako je već prethodno opisano (indikator 56).

Indikator br 63: Postoji li stranica Komisije za izbor direktora JP sa svim dokumentima, uključujući zapisnike sa sednica?

Ovaj indikator podrazumeva da postoji stranica Komisije i da su na njoj pored konkursa, podataka o testiranjima, intervjuima, rangiranju, obrazloženih odluka o izboru direktora, objavljeni i zapisnici sa sednica Komisije za izbor direktora.

Aktuelna ocena: 0

Preporuka TS: TS preporučuje da se skupštinskim aktom (kao i posebnim aktom opštinskog veća koji bi uredio objavljivanje informacija na internet sajtu opštine) propiše obaveza otvaranja internet stranice Komisije na sajtu opštine i obaveza objavljivanja navedenih dokumenata na stranici Komisije (konkurs, zapisnici sa sednica Komisije, podaci o testiranjima, intervjuima, rangiranju, obrazložene odluke o izboru direktora).

Indikator br 64: Da li su na sajtu objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JP?

Ovaj indikator ocenjuje se na osnovu uzorka - jednog JP. Dokumenti se mogu objaviti na stranici posvećenoj JP i/ili na stranici posvećenoj Komisiji za izbor direktora JP. Kao pozitivno boduje se i ukoliko su dokumenti objavljeni na sajtu JP. Za razliku od indikatora broj 63, za pozitivnu ocenu ovog indikatora nije neophodno da budu objavljeni zapisnici sa sednica Komisije, već prijave, rang liste, odluka o izboru sa obrazloženjem. Ukoliko je indikator 63 bodovan pozitivno, to automatski znači da je pozitivan i ovaj indikator.

Aktuelna ocena: 0

Preporuka TS: Preporuke u vezi sa ovim indikatorom već su sadržane u ranije navedenim preporukama – za indikator 63 (objavljivanje dokumenata na internet stranici Komisije za izbor direktora JP) i za indikator 55 (objavljivanje informacija na stranici na kojoj su prikazana JP)

8

Indikator br 65: Da li su na sajtu JU ili JLS objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JU?

Ovaj indikator ocenjuje se na osnovu uzorka - jedne JU. Za ovaj indikator TS je postavila visok standard i smatra da je zadovoljavajući nivo transparentnosti postignut ukoliko su, pored obrazloženih odluka o izboru direktora i rang listi, objavljeni i zapisnici sa sednica Komisije za izbor/predlaganje direktora. Ti dokumenti mogu se objaviti na stranici posvećenoj JU na sajtu JLS, na sajtu JU ili na nekoj drugoj stranici sajta JLS gde će biti lako dostupna preko linka ili funkcionalne pretrage sajta.

Aktuelna ocena: 0

Preporuka TS: S obzirom na to da većinu direktora JU skupštini predlaže kadrovska komisija, za ispunjavanje ove obaveze bilo bi potrebno objaviti dokumenta (zapisnik i odluku) sa sednica komisije. To bi podrazumevalo postojanje i posebne stranice (na stranici posvećenoj Skupštini opštine, na primer) kadrovske komisije ili objavljivanje ovih dokumenata na stranici posvećenoj JU. Uz razumevanje da je reč o zahtevnom indikatoru, TS preporučuje da se formira stranica kadrovske komisije na kojoj bi se objavljivale odluke i zapisnici.

Indikator br. 66: Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni godišnji planovi rada JP?

Ovaj indikator ocenjuje se na osnovu uzorka - jednog JP. Ovaj indikator podrazumeva objavljivanje na sajtu JP aktuelnog godišnjeg plana ili objavljivanje tog dokumenta na sajtu JLS, na stranici posvećenoj JP ili nekoj drugoj stranici gde će biti lako dostupan preko direktnog linka ili funkcionalne pretrage sajta.

Aktuelna ocena: 1

Preporuka TS: Preporuka u vezi sa ovim indikatorom sadržana je u preporuci za indikator 55 (objavljivanje podataka na sajtu opštine i regulisanje te obaveze skupštinskim aktom u skladu sa radnom verzijom nacrtu LAP-a)

Indikator br. 67: Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni izveštaji o radu JP?

Ovaj indikator ocenjuje se na osnovu uzorka - jednog JP. Ovaj indikator podrazumeva objavljivanje na sajtu JP kvartalnih izveštaja za prethodni period, ili objavljivanje tih dokumenata na sajtu JLS, na stranici posvećenoj JP ili nekoj drugoj stranici gde će biti lako dostupni preko direktnog linka ili funkcionalne pretrage sajta.

Aktuelna ocena: 1

Preporuka TS: Preporuka u vezi sa ovim indikatorom sadržana je u preporuci za indikator 55 (objavljivanje podataka na sajtu opštine i regulisanje te obaveze skupštinskim aktom u skladu sa radnom verzijom nacrtu LAP-a)

Indikator br 68: Da li su na sajtu javnih ustanova ili na sajtu JLS objavljeni godišnji planovi rada javnih ustanova?

Ovaj indikator ocenjuje se na osnovu uzorka - jedne JU. TS preporučuje objavljivanje ovih dokumenata na sajtu JU ili na stranici sajta JLS posvećenoj javnim ustanovama.

Aktuelna ocena: 1

Preporuka TS: Preporuka u vezi sa ovim indikatorom sadržana je u preporuci za indikator 56 (objavljivanje podataka na sajtu opštine i sajtu JU i regulisanje te obaveze skupštinskim aktom u skladu sa radnom verzijom nacrtu LAP-a)

Indikator br 69: Da li su na sajtu javnih ustanova ili na sajtu JLS objavljeni izveštaji o radu javnih ustanova?

Ovaj indikator ocenjuje se na osnovu uzorka - jedne JU. TS preporučuje objavljivanje ovih dokumenata na sajtu JU ili na stranici sajta JLS posvećenoj javnim ustanovama.

Aktuelna ocena: 1

Preporuka TS: Preporuka u vezi sa ovim indikatorom sadržana je u preporuci za indikator 56 (objavljivanje podataka na sajtu opštine i sajtu JU i regulisanje te obaveze skupštinskim aktom u skladu sa radnom verzijom nacrtu LAP-a)

Indikator br 70: Da li su podaci o broju zaposlenih u JU objavljeni na sajtu JLS?

Ovaj indikator ocenjuje se na osnovu uzorka - jedne JU. Ovaj podatak može se objaviti na posebnoj stranici sajta JLS gde će biti podaci o broju zaposlenih u JLS, u upravi, JP, JU i drugim indikretnim korisnicima budžeta, ili na stranici posvećenoj javnim ustanovama ili u informatoru o radu. Kao pozitivno se boduje i kada je broj zaposlenih - u svim pojedinačnim JU, a ne zbirno - dostupan u budžetu, ali TS preporučuje da se podaci o broju zaposlenih izdvoje kao posebna kategorija.

Aktuelna ocena: 1

Preporuka TS: Preporuka u vezi sa ovim indikatorom sadržana je u preporuci za indikator 56 (objavljivanje podataka na sajtu opštine i sajtu JU i regulisanje te obaveze skupštinskim aktom u skladu sa radnom verzijom nacrtu LAP-a)

Indikator br 71: Da li su podaci o broju zaposlenih u javnim preduzećima objavljeni na sajtu JLS?

Ovaj indikator ocenjuje se na osnovu uzorka - jednog JP. Ovaj podatak može se objaviti na posebnoj stranici gde će biti podaci o broju zaposlenih u JLS, u upravi, JP, JU, ili na stranici posvećenoj javnim preduzećima ili u informatoru o radu. Kao pozitivno se boduje i kada je broj zaposlenih u JP - pojedinačnim JP, a ne zbirno - dostupan u budžetu, ali TS preporučuje da se podaci o broju zaposlenih izdvoje kao posebna kategorija.

Aktuelna ocena: 0

Preporuka TS: Preporuka u vezi sa ovim indikatorom sadržana je u preporuci za indikator 56 (objavljivanje podataka na sajtu opštine i sajtu JU i regulisanje te obaveze skupštinskim aktom u skladu sa radnom verzijom nacrtu LAP-a)

Indikator br. 72: Da li je cenovnik usluga lokalnih institucija/preduzeća dostupan na internetu, na sajtu opštine ili JP/JU?

Ovaj indikator ocenjuje se na osnovu uzorka - jednog JP i jedne JU. Da bi indikator bio ocenjen pozitivno potrebno je da budu dostupni cenovnici i posmatranog JP i posmatrane JU (ukoliko postoji cenovnik). Priznaju se sve kombinacije - objavljivanje oba cenovnika na sajtu JLS, oba na sajtovima JP i JU, ili jedan na sajtu JLS; a drugi na sajtu JP ili JU.

Aktuelna ocena: 1

Preporuka TS: Preporuka u vezi sa ovim indikatorom sadržana je u preporuci za indikatore 55 i 56 (objavljivanje podataka na sajtu opštine, sajtu JP i sajtu JU i regulisanje tih obaveza skupštinskim aktom u skladu sa radnom verzijom nacrtu LAP-a)

10

Aktuelno stanje Veliko Gradište

Na sajtu <https://www.velikogradiste.rs/> postoji posebna stavka u glavnom meniju "Javna preduzeća i ustanove" koja vodi na stranice posvećene javnom preduzeću i javnim ustanovama. Na tim stranicama su nazivi, imena direktora, kontakt telefoni, i adrese sajtova JU i JP. Za nekoliko JU se mogu naći dodatne informacije o organizaciji rada JU, njihovoj istoriji. Za JKP se nalaze i pojedina akta (statut, sistematizacija), cenovnici i planovi rada i izveštaji za period 2015-2017.

Ne postoji stranica Komisije za imenovanje direktora JP čiji je osnivač opština Veliko Gradište.

Statut opštine ne propisuje posebne obaveze za JP ili JU čiji je osnivač, već samo konstatuje da JLS može osnivati JP i JU u skladu sa zakonom i Statutom.

Preporuke

Na ovom mestu su zbirno predstavljene preporuke koje su već date u okviru analize svih pojedinačnih LTI indikatora povezanih sa JP i JU:

Opšta preporuka u vezi sa indikatorima 55-72: TS preporučuje da JLS zauzme aktivniji odnos prema JP i JU, preuzimanjem dela odgovornosti i objavljivanjem podataka na sajtu JLS, ali i insistiranjem da sama JP i JU, odnosno njihovi rukovodioci ispunjavaju, u prvom redu zakonske obaveze u pogledu transparentnosti, a potom i standarde postavljene u okviru LTI.

TS preporučuje da se na stranici posvećenoj JP, pored naziva, adrese, veb sajta, e-mail adrese, telefonskih kontakata, objavljuju i sledeći podaci (ili direktni linkovi ka sajtu JP gde se nalaze ti ažurni podaci):

- imena direktora i članova NO i njihove profesionalne biografije, rešenja (sa obrazloženjem) o izboru direktora i članova NO
- akt o sistematizaciji
- podaci o aktuelnom broju zaposlenih u JP
- cenovnici
- godišnji planovi rada
- godišnji finansijski izveštaji
- tromesečni izveštaji

Obavezu objavljivanja treba regulisati aktom u skladu sa LAP-om, koji predviđa formiranje ovakve baze podataka i obavezu objavljivanja dokumenata koji se odnose na upravljanje finansijama svih javnih službi, javnih preduzeća i drugih organizacija koje osniva Opština. Bez veće intervencije na sajtu, sva ta dokumenta se mogu objaviti na podstranici "Dokumenta arhiva" na koju se stiže sa stranice posvećene JP (<http://velikogradiste.rs/jkp-dunav-veliko-gradiste/>) odnosno <http://velikogradiste.rs/jkp-dunav-veliko-gradishte-dokumenta-arhiva/>.

Potrebno je samo ovu stranicu ažurirati, razdvojiti jasno po vrstama i godinama na koje se dokumenti odnose. Moguće je i implementirati složenija rešenja, kao što je, na primer: <https://www.novipazar.rs/lokalna-samouprava/javna-preduzeca#osnovni-podaci>

TS preporučuje da se skupštinskim aktom (kao i posebnim aktom opštinskog veća koji bi uredio objavljivanje informacija na internet sajtu opštine) propiše obaveza otvaranja internet stranice Komisije na sajtu opštine i obaveza objavljivanja navedenih dokumenata na stranici Komisije (konkurs, zapisnici sa sednica Komisije, podaci o testiranjima, intervjuima, rangiranju, obrazložene odluke o izboru direktora).

TS preporučuje da se, radi velikog obima posla koji bi podrazumevalo objavljivanje svih podataka koje predviđa opšta preporuka za indikator 56, pitanje dostupnosti svih nabrojanih podataka (imena direktora i članova upravnog odbora odnosno nadzornog odbora, takođe i njihovih profesionalnih biografija, podataka o postupku izbora direktora, akta o sistematizaciji i broju zaposlenih u JU, cenovnika, planova rada, godišnjih finansijskih izveštaja i sl) reguliše obavezivanjem JU da na svojim internet sajtovima objavljuju i redovno ažuriraju pomenute podatke (aktom u skladu sa LAP-om) i dopisom

kojim bi se JU izvestile na nužnost ispunjavanja te obaveze. Na stranice JP trebalo bi postaviti napomenu da se ovi navedeni podaci mogu naći na sajtu JU, uz unošenje linkova ka konkretnim stranicama na kojima su ti podaci.

TS preporučuje da JU Narodni muzej „Veliko Gradište“ što pre izradi internet prezentaciju, na kojoj će se objavljivati (i) podaci u skladu sa preporukom TS.

TS preporučuje da se konkursi za direktore JP i JU raspisuju na vreme, da v.d stanje traje što kraće i da se vršiocima dužnosti imenuju samo u slučajevima kada zbog objektivnih okolnosti nije bilo moguće sprovesti konkurs (nije se javio niko ko ispunjava uslove i sl).

S obzirom na to da ne postoji krovni zakon koji bi se odnosio na sve JU (kao što je Zakon o JP, u slučaju JP) i koji bi regulisao način izbora direktora, već je to uređeno pojedinačnim propisima za razne oblasti (a za pojedine zakon ne propisuje obavezan konkurs), TS preporučuje da se skupštinskim aktom (u skladu sa radnom verzijom nacrtu LAP-a) obavežu sva JU da svojim statutom propišu da se direktor imenuje nakon sprovedenog javnog konkursa.

S obzirom na to da većinu direktora JU skupštini predlaže kadrovska komisija, za ispunjavanje ove obaveze bilo bi potrebno objaviti dokumenta (zapisnik i odluku) sa sednica komisije. To bi podrazumevalo postojanje i posebne stranice (na stranici posvećenoj Skupštini opštine, na primer) kadrovske komisije ili objavljivanje ovih dokumenata na stranici posvećenoj JU. Uz razumevanje da je reč o zahtevnom indikatoru, TS preporučuje da se formira stranica kadrovske komisije na kojoj bi se objavljivale odluke i zapisnici.

12

Normativno regulisanje

TS se načelno zalaže za usvajanje dva akta – skupštinskog akta, u skladu sa rešenjima iz radne verzije Nacrta LAP-a, koji bi obavezao JP za dostavljanje informacija JLS i za ispunjavanje obaveza koje izlaze iz okvira propisanog ZoJP, regulišući istovremeno obaveze same JLS (uspostavljanje registra podataka o JP i JU, sadržaj registra, redovno ažuriranje, obuhvat informacija izvan zakonskog okvira i sl) kao i za usvajanje posebnog akta opštinskog veća koji će urediti tok informacija (i odgovornost) unutar JLS i dostavljanje, prikupljanje, postavljanje informacija/dokumenata i uspostavljanje, uređenje i redovno ažuriranje internet stranice opštine (a posebno segmenta posvećenog JP i JU).

Javne ustanove

S obzirom na činjenicu da postoji relativno veliki broj JU čiji je osnivač opština Veliko Gradište, TS smatra da aktom koji će regulisati objavljivanje podataka o JP ne treba obuhvatiti i obavezu objavljivanja agregatnih podataka o JU na sajtu opštine. To bi, naime,

iziskivalo angažovanje značajnih ljudskih resursa i upitno je da li bi se mogla obezbediti održivost.

Stoga TS smatra da je u ovom trenutku bolje rešenje da se tim aktom propiše obaveza JU da objavljuju određene dokumente i informacije, a da opština Veliko Gradište i pre usvajanja navedenog akta uputi dopis (preporuku) JU čiji je osnivač i pozove ih da na svojim internet sajtovima redovno objavljuju podatke, koji su obuhvaćeni istraživanjem LTI i pretpostavljaju zadovoljenje relativno visokog standarda transparentnosti:

- Ime direktora i radna biografija (u profesionalnom formatu)
- Imena članova upravnog odbora odnosno nadzornog odbora (odnosno saveta škole)
- Rešenje (sa obrazloženjem) o imenovanju direktora
- Akt (pravilnik) o sistematizaciji radnih mesta
- Podatak o aktuelnom stanju – broju zaposlenih
- Cenovnik usluga
- Godišnji plan/program rada
- Godišnji finansijski izveštaj
- Godišnji izveštaj o radu

U dopisima JU, opština Veliko Gradište može da ukaže da će objavljivanje ovih podataka postati obaveza po usvajanju skupštinskog akta. Takođe, može se pozvati na aktuelno stanje na sajtovima JU (koje je TS utvrdila na početku ovog projekta) i u skladu sa tim ukazati šta je potrebno dodati, šta nastaviti redovno ažurirati, a šta je potrebno dopuniti i dalje redovno objavljivati u slučajevima kada dokumenti/informacije nisu nađeni.

13

Stanje na sajtovima javnih ustanova čiji je osnivač opština Veliko Gradište:

Narodni muzej „Veliko Gradište“

Sajt nije nađen, na sajtu opštine informacija da je sajt JU u izradi, postoji FB stranica

Turistička organizacija Veliko Gradište

<https://tovg.org/>

U glavnom meniju postoji stavka „Dokumenta“ gde su struktura zaposlenih iz februara 2021. i godišnji izveštaj za 2019. godinu.

JU Kulturni centar „Vlastimir Pavlović Carevac“

<http://kcvg.org/>

Na stranici „Dokumenta“ (u glavnom meniju) nalaze se Pravilnik o nabavkama, izveštaj o radu za 2019. godinu, plan i program rada za 2020.

Narodna biblioteka „Vuk Karadžić“

<http://bibliotekavg.com/>

U glavnom meniju postoji stavka „O nama“ i u njoj „Akti“.

Tu su Godišnj izveštaj o učinku programa – 2019, Finansijski izveštaj za 2019. godinu, Izveštaj o radu sa finansijskim izveštajem za 2020. godinu, Izveštaj o radu za 2019. godinu,

Plan i program rada za 2021. godinu, Godišnji programa rada sa finansijskim planom za 2020. godinu, Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji i Statut.

JU „Sportski centar Veliko Gradište“

<http://www.juscentarvg.com/>

Na stranici kontakt su podaci (kontakt podaci i ime) o direktoru. Drugi podaci ili dokumenti nisu nađeni.

JU ima poseban sajt za JN (<https://nabavke.juscentarvg.com>)

Predškolska ustanova „Majski cvet“

<http://vrticvg.edu.rs/index.html>

Objavljen statut, sistematizacija, planovi rada, izveštaji o realizaciji planova rada.

Na stranici “O nama” postoje podaci o direktoru, upravnom odboru, drugim organima. Upitna je ažurnost, s obzirom na to da se na njoj nalaze podaci o sednicama Saveta roditelja i Upravnog odbora u 2014/2015. godini.

Na stranici “Akta” su sledeći dokumenti: Statut, Razvojni plan za period od 2021. do 2026. godine, Godišnji plan rada predškolske ustanove za radnu 2020/2021. godinu, Izveštaj o realizaciji razvojnog plana za period od 2016. do 2020. godine, Izveštaj o izvršenju godišnjeg plana rada za 2019/2020. godinu, Izveštaj o radu za 01.01.2019. do 31.12.2019 godine, Izveštaj o učinku za 01.01.2019. do 31.12.2019 godine, Finansijski izveštaj za period 01.01.2019. do 31.12.2019 godine, Godišnji plan rada za 2019/2020. radnu godinu, Izveštaj o izvršenju godišnjeg plana rada za 2018/2019. godinu. Tu je i pravilnik o sistematizaciji.

14

Osnovna škola “Ivo Lola Ribar”

<http://www.osilrvg.edu.rs/>

U meniju postoje stavke “O nama” i “Dokumenta”, ali se sadržaj stranice ne menja šta god da se izabere iz menija.

Inače, na početnoj stranici, u desnom stupcu, izdvojene javne nabavke iz 2016. godine.

Srednja škola Veliko Gradište

<https://www.ssvg.edu.rs/>

U meniju postoji stavka “Zaposleni”, gde su imena direktora i svih zaposlenih, kao i poseban tabelarni pregled broja sistematizovanih i trenutno zaposlenih. Dokumenti se nalaze pod stavkom “Preuzimanje” i tu su Statut, Petogodišnji razvojni program, Godišnji plan rada, Izveštaj o realizaciji plana, Pravilnik o sistematizaciji.